

LÜGANUSE vallaleht

Uuel aastal saab Lüganuse vallast ehitustanner

Kui juba sellel aastal investeeris Lüganuse vald tänu riigi eraldatud investeeringutoetustele planeeritust enam, siis uus aasta töötab tõsist ehitusbuumi, kus valmis saavad pea kõik arengukavasse sisse kirjutatud esmatähtsad objektid.

Tänu sellele, et riik suurendas koroonamõjude leevendamiseks toetuseid omavalitsustele, sai korda Kiviõli kõige hullemates oludes olnud Soo tänav. Ehkki teehoiukavas oli Soo tänav juba pikka aega üks prioriteet, ei oleks tegelikult sellel aastal kogu tänava uuendamiseni jõutud.

„Kui me oleksime Soo tänava rekonstrueerimisega alustanud, siis oleks see meie tavaelarvest toimunud etappide kaupa,“ nentis Lüganuse vallavanem Andrea Eiche. Tänu toetusele sai enam kui 100 000 eurot maksuma läinud rekonstrueerimine tehtud paari kuu jooksul ja kogumahuks, kusjuures lisaks sõiduteele sai korda ka kõnnitee ning jupike Võidu tänavast.

Püssi Kooli tänava rekonstrueerimiseks saadi riigilt toetust meetmest, mis on mõeldud ettevõtlusega seotud teede parandamiseks. Aasta varem tehti selle toetusega korda Kiviõli Turu ja Herne tänav ning jupike Raudtee tänavast. Tänavu sügisel jõudis järg Püssi Kooli tänavani, kus tehti töid raudtee ülesõidu ja Viru tänava ristmiku vahelisel lõigul. Muuhulgas jäävad selle tänava äärde nii kultuurimaja kui ka lasteaed Marjake. „Tööd said seal suuremas osas küll tehtud, kuid päris lõpetamine jääb juba kevadesse,“ tõdes vallavanem.

Novembriga lõpevad Kiviõli tänavavalgustuse taristu renoveerimistööd. Tänu sellele on kõik raudteest põhja poole asuvad valgustid välja vahetatud uute ja säästlike LED-tulede vastu. Paigaldati uued postid ja maakaablid. Valgustust said juurde ka need piirkonnad, kus seda seni polnud. Nii näiteks on nüüd valgustatud nii Kiviõli vene kooli staadion kui õunapuupark.

Seda enam kui kolm aastat kestnud suurprojekti toetas Keskkonnainvesteeringute Keskus tänavavalgustuse renoveerimise toetusmeetmest 960 000 euroga. Vald lisas sellele omalt poolt 240 000 eurot.

STAADION SAAB JOOKSURAJAD

Suured tööd ei saa vallavanema sõnul sellega aga läbi, vaid õige hooga jätkatakse uuel aastal, kui kasutatakse ära COVID-toetusena saadud pool miljonit eurot, millele lisanduvad summad oma eelarvest, samuti planeeritavast laenust. Kõige suurem tööst on lõpetada praegu pooleli oleva staadioni ehitamine. Lisaks kunstmurukattega

jalgpalliväljakule saab staadion ka jooksurajad ning heite- ja hüppekastid kergetõustiku harrastamiseks.

Kohe alguses planeeris omavalitsus ehitada Kiviõli sissesõidu juurde multifunktsionaalse staadioni, kus saaks harrastada nii kergetõustiku kui jalgpalli, kuid rahapuudusel otsustati esialgu valmis teha vaid jalgpalliväljak. Tänu riigilt saadult lisarahale otsustati teha staadion valmis kogu ulatuses. Kokku kulub selle peale 400 000

eurot, millest 260 000 kaetakse võetava laenuga. Juba varem on staadioni ehituseks investeeritud 600 000 eurot. Laenu on vaja eelkõige murukatte soetamiseks. Kui algusest oli plaan panna staadionile rendimuru, siis hankega leitud murutarnija läks pankrotti ning tuli leida teine lahendus.

„Kaalusime võimalust võtta muru soetamiseks laenu jalgpalliliidu kaudu, kuid see oleks läinud meile 40 000 euro võrra kallimaks kui pangast laenu võtmine,“ põhjendas Eiche tehtud otsust. Valla laenukoormus pole tema sõnul väga suur ning isegi uue laenuga ei jõuta veel lubatud ülempiirini. Muru tarnimine algab kohe, kui ilm seda lubab, kõige tõenäolisemalt kevadel. „Saame aru, et jalgpallurid oleksid hea meelega näinud, et me oleksime muru pannud staadionile juba sügisel, kuid kui seda teha valel temperatuuril, kannatab kvaliteet. Seetõttu on mõistlik pigem veidi oodata,“ ütles Eiche.

Jalgpallistaadionit, mille põhja tuleb pärast pea aastast seismist pisut tihendada, saab kasutama hakata kohe, kui muru peal. Samal ajal toimuvad kergetõustikuosade ehitustööd pallimängu ei sega. Ka pole tööde maht seal väga suur, sest staadioni alus on ehitatud juba selle plaaniga, et selle ümber tulevad jooksurajad, kõrgus- ja kaugushüppekastid ning kuulitõukesektor. Staadion peaks täismahus valmis saama järgmise

Püssi Kooli tänava rekonstrueerimine läks maksuma ligikaudu 100 000 eurot. Suurem osa töödest on tänaseks tehtud.

suve jooksul. Kui lapsed sügisel kooli naasevad, saavad nad kehalise kasvatusetunde läbi viia juba uutes oludes. „Kui palliplatsidega on meil vallas olukord üsna hea, siis kergetõustikuga tegelemiseks puudusid seni igasugused tingimused,“ rõõmustas vallavanem staadioni laienduse üle. Sügisest loodetakse käivitada ka kergetõustiku treeningud.

MÄNGUVÄLJAK JA PARKLA

Juba sellel sügisel alustatakse Kiviõlis Maidla teel uue parkla rajamist. Selle eesmärk on bussi- ja rongiliikluse senisest parem ühendamine. Kui praegu peatuvad bussid Kiviõli kesklinnas, kust on rongipeatusesse pikk maa, siis tulevikus hakkavad kõik bussid peatuma rongijaama vahetus läheduses. Sinna ehitatavasse suurde parklasse saab jätta rongile minnes oma auto või jalgratta. Kokku läheb parkla ja uue bussipeatuse ehitamine maksuma 270 000 eurot, millest 150 000 on tulnud maakondlike arengustrateegiatega elluviimise toetusmeetmest.

Ehkki ettevalmistustööd sellel objektil saavad alguse juba nüüd, saab uus parkla valmis alles uuel aastal. „Loodame, et kunagi jõuame päriselt ka bussi- ja rongigraafikute ühtlustumiseni ning tekib võimalus bussist otse rongile minna,“ ütles Eiche. Ida-Viru Ühistranspordikes-

kus on selle nimel palju vaeva näinud. Probleeme on aga rongide liikumisgraafiku muutumisega, mis on seotud remonditööde või kellakeeramisega igal kevadel ja sügisel.

Parkimiskohade arvu kasvatakse ka Kiviõli lasteaia Kannike juures. Võidu tänava elamurajooni, Kannikese kõrval asuval haljasalale ehitatakse piirkonna lastele uus mänguväljak ning laiendatakse parkimist lasteaia tarbeks. Praegu pargivad autod tänava ääres, liiklus on seal tihe ning laste liikumine ebatavaline. Parkimisala ja laste mänguväljaku ehitamine läheb maksuma ligikaudu 110 000 eurot.

MOODNE KESKLINN

Neljas Kiviõliga seotud suurem investering puudutab kaubanduskeskuste ja kooli vahelist ala, kuhu on planeeritud turg, mänguväljak, jalutusteed, istepingid ja võimalused vaba aja veetmiseks. Väljaku ehitamiseks saadi Riigi Tugiteenuste Keskuse piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmist toetust juba 2019. aastal, tegelike ehitustöödeni jõutakse uuel aastal. 350 000-eurosest kogumaksumusest ligi 280 000 tuleb toetusena.

„Me väga loodame, et inimesed võtavad ala aktiivselt kasutusse ning et meie kaubanduskeskused tulevad uue väljakuga kaasa - muudavad ilusamaks oma kaupluste tagakülje, mis praegu väljaku poole jääb, või ehitavad ennast hoopis ümber nii, et sissepääsud hakkaksid olema just selles suunas,“ rääkis vallavanem.

Väljaku ehitamine on vallavanema kinnitusel alles esimene samm kesklinna kujundamisel. Lüganuse vald on liitunud Eesti Arhitektide Liidu loodud ja riigi kaasrahastatud linnasüdamete planeerimise algatusega „Hea avalik ruum“, tänu millele on moodsad ja ilusad linnasüdamad näiteks Põlvas, Võrus, Tõrvas

ja Kärddlas. Muuhulgas on selle konkursi tulemusena uue välimuse saanud Rakvere Pikk tänav. Uueks perioodiks on välja valitud neli linna ning nende hulgas on ka Kiviõli.

„Tahaksime, et meie linnasüda ulatuks korrastatud väljakust kuni Vabaduse tänavani ja hõlmaks Keskpuiestee ja Viru tänava vahelist ala, mille sisse jääb kogu õunapuupark,“ rääkis Eiche. Millal kogu projekt ellu saab viidud, on raske öelda, sest rahastust tuleb alles otsida. „Aga vähemalt on meil korrastatud ja läbimõeldud linnasüda, mida kasvõi järk-järgult välja ehitada“ lisas ta.

RAHVAMAJA KOLITAKSE KOOLI

Suuremad ehitustööd algavad ka Sondas, kus praegusest koolimajast hakatakse looma multifunktsionaalset keskust. Selle ehitamine seisab mitte ainult arengukavas, vaid ka ühinemisleppes.

Eiche sõnul on see töö hädavajalik ning sellega on kiire, sest Sonda rahvamaja on täiesti amortiseerunud ning huvitegevuseks ja kooskäimiseks tuleb leida uus koht. Plaan viia kõik Sonda asutused ühte majja oli sealse vallavalitsusel juba enne liitumist. Esimesena viidi koolimajja üle vallavalitsus ja lasteaed, nüüd peaks sinna üle viidama ka rahvamaja ja noortekeskus. Hange tööde tegemiseks on juba läbi viidud, kuid see ületas planeeritud maksumust. „Oleme eelarves selleks ette näinud 250 000 eurot ning peame alustama nüüd pakkujatega läbirääkimisi, et leida mõistlik kompromiss,“ ütles vallavanem. Raha koolimaja ümberehitamiseks tuleb riigi erakorralisest toetusest.

Kui kõik planeeritud tööd saavad tehtud, on Eiche kinnitusel suurem osa valla arengukavast täidetud. „Kõige olulisemad tööd saavad tehtud ning siis võime paar aastat hinge tõmmata ning uusi plaane teha ja mõtteid koguda,“ ütles ta.

Mõned olulised projektid on planeerimissuundumusi. Riigi Tugiteenuste Keskuse kohalike omavalitsuste hoonete energiatõhusamaks muutmise programmist loodetakse toetust saada Kiviõli Kunstide Kooli renoveerimiseks ja Keskkonnainvesteeringute Keskuselt Erra ohtlike jäätmete kogumispunkti laiendamiseks piirkondlikuks jäätmejaamaks. „Mõlemad objektid lähevad meie valla inimestele väga korda ja on suure kasutusega. Ootame pikisilmi positiivseid otsuseid!“ ütles vallavanem.

LVL

Keskkonnaamet tuli välja Murru kaevandamisloaga

Keskkonnaamet viis avalikule arutelule Murru lubjakivikarjääri kaevandamisloa eelnõu, mille leevendusmeetmetes kaasaráákimise õiguse kaotas vald pärast läbimõtlema eitava otsuse andmist.

Lüganuse ja Matka küla esindajate suures meelepahaks viis keskkonnaamet avalikule arutelule kaevandamisloa eelnõu koos lisanõudmistega, mis nende hinnangul ei ole piisavad inimeste huvide kaitsmiseks.

Lüganuse vallavanema Andrea Eiche sõnul saab ta inimlikust aspektist külaelanikest aru, kuid otsuste vastuvõtmisel on oma seaduslik raam, millest tuleb lähtuda ning mida pole võimalik ümber lükata pelgalt argumentidega, et inimestele see ei meeldi.

„Meil pole enam keskaeg. Kui me soovime mingeid protsesse muuta, peame lähema seadustest, pidama arukaid läbirääkimisi ning leidma kompromisse. See jäi aga

tegemata,“ tõdes ta, et kogu kaevandamise ettevalmistamise protsessis seda ei juhtunud ning kahe poole vastasseisus on seadus olnud arendajate poolal.

KÜMME AASTAT OLI AEGA

Murru karjääri saaga algas juba 2004. aastal, kui kogukonda kaasamata ning avalikku arutelu algatamata kehtestati Murru kinnistule detailplaneering, mille kohaselt rajatakse sinna lubjakivikarjäär. Toona arendaja vastu astunud kogukond sai arendajast võitu ning viimane loobus juba välja antud kaevandamisloast.

„Just siis oli see hetk, kus omavalitsus oleks pidanud sekkuma, seda enam, et volikogu koalitsiooni kuulus sellel ajal ka toonaseid võitluse eestvedajaid ning üks küla praegune eestkõneleja,“ ütles Andrea Eiche. Sisuliselt oli nii ühinemiseelisel Lüganuse vallas kui ka Püssi ja Maidla liitmisel tekkinud Lüganuse vallas kümme aastat

Vallavanem Andrea Eiche leiab, et kahel eelmisel Lüganuse volikogu koosseisul oli kümme aastat aega, et tühistada Murru karjääri detailplaneering. Praegu selleks võimalus puudub.

aga, et detailplaneering tühistada – siis oleks praegune tüli kaevandamise üle jäänud olemata.

Olukord muutus 2016. aastal, kui OÜ Kaltsiumkarbonaat ostis kinnistu koos keh-tiva detailplaneeringuga, koos sellega tekkis neil õigustatud huvi ning planeeringu tühistamine ei saanud enam kõne alla tulla.

TEHTUD MITMEID VIGU

„Tegelikult oleme teinud selle protsessi menetlemisel mitmeid vigu. Näiteks võtsime esimese eitava otsusega endalt õiguse leevendusmeetmetes kaasa rääkida,“ tõdes Eiche, kes otsuse vastuvõtmise ajal kuulus opositsiooni.

Toonase otsuse kaebas arendaja kohtusse ning kuna argumentid, millega eitava otsus anti, polnud piisavad, kohus otsuse ka tühistas.

Uue arvamus andmisega tekkis volikogus patiseis - poolt ja vastu oli ühepal-

ju hääli ning kuna aeg oli otsas, siis sellisel kujul arvamus Keskkonnaametile ka läks. Sellel sügisel oli volikogus uus eelnõu, seekord rahvaalgatuse korras. Kuna argumentid selles ei olnud võrreldes kohtu tühistatud otsusega muutunud, jättis koalitsioon selle poolt hääletamata. Opositsiooni hääletage anti uuesti eitava otsus.

„Sellega me pigem näitasime oma rumalust, sest olukord oli muutunud, meie põhjendused aga justkui ikka needsamad, mis kord juba kohtus ümber said lükatud,“ ütles Eiche.

Tänaseks on loa menetlemine tema sõnul niikaugel, et seda otsust võib Keskkonnaamet mitte arvestada. Tänu sellele võib vald pääseda uuest kohtuprotsessist, mis ilmselt ei annaks tulemust, vaid lihtsalt pikendaks tülikas pöördunud vaidlust.

LVL

TASUB TEADA

Koduste laste jõulu kommipakke jagatakse jagamispunktides

Seoses COVID 19 viiruse laialtleviku levikuga jagatakse tänava Lüganuse valla koduste laste jõulu kommipakke eripiirkondade nn. jagamispunktides.

Kommipakke saab kätte vastavalt oma piirkonnale: **Purtse Päevakeskuses** E-R kell 08.00 - 16.00. Kontakt Ruth Orro, tel 5346 1002; **Varja noortetoas** K, R kell 15.00 - 18.00. Kontakt Triinu Juust, tel 5608 9079; **Lüganuse Päevakeskuses** E-R kell 08.00 – 16.00. Kontakt Eha Trobeluts, tel 335 6195; **Püssi Raamatukogus** E, T, K, N kell 11.00 – 18.00, R kell 10.00 – 17.00. Kontakt Koidu Tauts, tel. 335 3297; **Savala Päevakeskuses** T, K 09.00 – 16.00, N 09.00- 15.00. Kontakt Ruth Leuna, tel 335 4130; **Sonda Rahvamajas** E-R kella 9.00 – 16.00. Kontakt Karmen Kõrts, tel. 5818 8731; **Lüganuse Vallavalitsuses** E 8.00 – 17.00, T-N 8.00 – 16.30, R 8 -15.00, tel. 5349 7060.

Pöörame tähelepanu, et kommipakid on suunatud piirkondadesse vastavalt rahvastiku registri sissekirjutus andmetele. Palume võimalusel eelnevalt kokku leppida kohaletuleku aeg.

Täiendav info - sotsiaalnõunik Ketlin Mõru, 5349 7060

Korraldatud jäätmeveost Lüganuse vallas

Alates 17.12.2020 alustab korraldatud jäätmeveo raames teenuse osutamist terves Lüganuse vallas Ragn-Sells AS.

Endises Kiviõli linnas pakub teenust kuni 16.12.2020 Osaühing Ekovir. Väljaveo teenuse hinnad on väga soodsad. Minimaalne kogus, milline suvilas või väiksema leibkonnaga majapidamises tuleb üle anda, on 50 l kott ja selle maksumuseks on 0,16 eurot. Keskmise eramajapidamine annab üle 240 l konteineri olmeprügi ja selle maksumuseks on 0,77 eurot. 2500 l mahuti, mida kasutavad tihti peale korteriühistud, tühjendamine maksab 8,01 eurot. Lisandub konteineri rent. Kiviõli linnas korraldati eelmise jäätmeveo konkurss veebruaris 2015 ning selles osutuski edukaks OÜ Ekovir nimetatud hindadega. Vahepealsel perioodil on hindu ka veidi korrigeeritud, kuid põhimõtetel hinnatõusu ei ole toimunud. Leping oli sõlmitud viieks aastaks perioodile 16.12.2015-16.12.2020, mis hakkabki ümber saama.

Ühinenud Lüganuse vallas korraldati uus jäätmeveo hange oktoobris 2018. Kuni sinnani oli Sonda vallas jäätmevedu elanikele tasuta, selle eest tasus vald. Lüganusel oli jäätmevedu korraldatud konkursiga ja seal oli leping kohe lõppemas. 2018. aasta lõpus korraldatud avalikul konkursil osales kolm teenusepakkujat – Ragn-Sells AS, Ekovir OÜ ja Eesti Keskonnateenused AS. Edukaks osutus Ragn-Sells AS. Teised pakkujad esitasid kõrgema hinnaga pakkumused. Lüganuse valla territooriumil välja arvatud Kiviõlis on Ragn-Sells AS vedu teostanud juba alates 01.02.2019. Minimaalse koguse, 50 l üle andmiseks tuleb tasuda 0,84 eurot. Keskmise majapidamise 240 l suuruse konteineri täie olmeprügi üle andmine maksab 3,73 eurot ja 2500 l konteiner maksab 20,92 eurot. Lisandub konteineri rent, kui jäätmevaldaja kasutab rendikonteinerit. Lisaks olmeprügile saab üle anda teisi korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliike – paber ja kartong, suurjäätmed ning biojäätmed. Nende üle andmise hinnad on väga soodsad - 0,01 eurot m3.

Kiviõlis tõuseb olulisel määral prügiveoteenuse hind, kuid see oli juba kaks aastat ette teada ja aimata. Mujal valla territooriumil on need hinnad kehtinud juba pea kaks aastat. Kuid ei ole alust nurnatel, et Kiviõlis on nüüdsest jäätmevedu nii kalliks läinud, et see teenus ei ole enam kättesaadav või põhjustab jäätmevaldajatele enneolematuid ebamugavusi. Tõsi ta on, et hinnad on tõusnud aga me ei saa võrrelda 2015. aastal pakutud hindasid tänastega. Ka varasemalt Kiviõlis vedanud OÜ Ekovir pakkus uuel konkursil 2018. aastal juba oluliselt kõrgemaid hindasid, jäädes oma pakkumisega Ragn-Sells-i järel teiseks. Korteriühistud saavad oma kulusid vähendada sortimise abil. Ragn-Sells on saatnud kõigile korraldatud jäätmeveoga liidetud jäätmevaldajatele infolehed, millised on reeglid ja sortimise võimalused. Palume aktiivselt teha koostööd jäätmevedajaga, et saavutada kokkuvõtteid.

Sortimine ja taaskasutamine on vaja ka meie vallas muuta populaarsemaks ja loomulikuks tegevuseks. Paigaldatud on hulk täiendavaid kogumiskohti pakendile. Eesti taaskasutusorganisatsioon (ETO), Eesti pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) ühendisid oktoobri kuu jooksul koostöös Lüganuse Vallavalitsusega pakendikonteinerite asukohti. Eelnevalt oli Lüganuse vallas võimalik koguda taaskasutusse suunatud pakendeid 27 kogumispunktis, kuid nüüd on neid koguni 51.

Anu Needo
arendusnõunik

Aidu Veespordikeskuse ehitustööd on alanud

Aidu Veespordikeskuse kauaoodatud ehitustööd on alanud. Esmalt tehakse ära pinnasetööd. Edukaks pakkujaks osutus Mapri Ehitus OÜ. Tööde kestvuseks on planeeritud kaheksa kuud. Järgmise etapina läheb teenindus- ja kohtunikehoone ehituseks, tööde ehitus on planeeritud jaanuari-veebruariusse. Lähikuudel pannakse hange üles. Seoses ehitustöödega on Aidu Veespordikeskuse territoorium suletud.

LVL

Kaasav eelarve 2021

Lüganuse valla kaasava eelarve menetlemise kord võeti Lüganuse Vallavolikogu määrusega vastu 17. juunil 2020. aastal. Kaasava eelarve summaks Lüganuse valla 2021. aasta eelarves on 20 000 eurot.

Kaasava eelarve eesmärgiks on elanike teadlikkuse tõstmine valla rahanduse ja eelarve koostamise alustest, avalikes huvides kasutatavate investeringute tegemine ja elanike kaasamine vallaeelarve

prioriteetide seadmisel.

Ideid võis esitada iga valla arengust huvitatud füüsiline ja juriidiline isik. Ettepaneku eeldatava maksumuse minimaalne suurus on 3000 eurot ja maksimaalne suurus 20 000 eurot. Kaasava eelarve objekt peab pakkuma avaliku hüve ja olema avalikus kasutuses ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvele.

Kaasava eelarve ettepanekuid

Teavita abivajajast

Head Lüganuse valla inimesed, varsti on käes ilus jõulu-aeg. Selleks, et pühad oleks kõigil rahulikul, palume teie kaasabi abivajaja märkamisel.

Kui teil on infot abivajavast eakast, siis andke sellest kindlasti teada telefonil 5191 7910 (sotsiaaltöötaja Eve Uueküla) või e-posti aadressil eve.uuekula@lyganuse.ee. Ootame infot eakatest, kellel ei ole lähedasi või kelle lähedased on kaugel ja kellel oleks vaja abi toidu- või apteegikauba koju toomisel.

Pööruda saavad ka eneseisoleksiooni või karantiinis viibijad, kellel oleks vaja abi toidu- või apteegikauba koju toomisel.

Oluline on märgata abivajavat last, kelle heaolu on ohustatud või

kelle puhul on tekkinud kahtlus tema väärkohtlemise, hooletusse jätmise või muu lapse õigusi rikkuva olukorra suhtes. Seadusest tulenev kohustus on teada abivajavast lapsest kõigil isikutel, kellel on olemas teave abivajavast lapsest. Abivajavast lapsest anna teada valla lastekaitse spetsialistile telefonil 5331 0065 (Evely Kajala) või e-posti aadressile evely.kajala@lyganuse.ee.

Tähtsamaid üleriigilisi infotelefone:

Päästeala infotelefon 1524 (24h). Kui vajad päästealast infot näiteks nõu, kuidas muuta oma kodu turvalisemaks või soovid kutses-tunnistusega korstnapühkija kontaktandmeid või sul on küsimus

sai esitada 1. augustist kuni 1. septembrini 2020. Tähtjaks laekus neli ettepanekut. Komisjoni liikmed hindasid ettepanekute vastavust kaasava eelarve eesmärkidele ja analüüsisid nende realiseeritavust. Järgmisesse vooru pääses edasi kaks ideed: Liimala rannaala taristu korrastamine ja Tuleohutuskoolitus haagise soetamine MTÜ Purtse Vabatahtlik Päästele.

Lüganuse valla kaasav eelarve hääletus toimub 17. novembrist kuni 7. detsembrini kella 23.59-ni portaalis volis.ee (https://www.volis.ee/gvolis/

osale/index?kid=339680). Rahvahääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel hääletuse hetkel Lüganuse vald. Elektrooniliseks hääletamiseks tuleb ennast tuvastada mobiil-ID või ID-kaardi abil. Realiseerimisele kuulub esimeses järjekorras rahvahääletuse tulemusena enim hääli saanud ettepanek. Rahvahääletusel toetust leidnud kaasava eelarve objektide realiseerimise korraldab vallavalitsus koostöös ettepaneku esitajatega.

LVL

seotud lastega, lapsi puudutavate teemadega või kui on vaja teatada lapsest, kellel on abi vaja. Pöördujateks võivad olla nii lapsed ise kui ka täiskasvanud. Helistada saab ööpäevaringselt üle Eesti. Kõne on helistajale tasuta ja mobiiltelefonilt saab helistada ka siis, kui kõne-aeg on otsas. Soovi korral saab pöörduda ja jääda anonüümseks. Nõuannet saab küsida ka interneti teel Facebookist ja nutiseadmetest äpina, kasutades mõlemas otsingu sõna „Lasteabi“. Veebinõustamine kodulehelt www.lasteabi.ee ja e-post: info@lastabi.ee

Ketlin Mõru
sotsiaalnõunik
tel 332 1333, 5349 7060

Kehtestati uued piirangud

Vabariigi Valitsus kehtestas täiendavad piirangud koroonaviiruse leviku tõkestamiseks. Kohustuslik on maski kandmine või nina ja suu katmine avalikes siseruumides, 2+2 reeglist kinnipidamine, vähendati osalejate piirarvu avalikel üritustel jm. Koroonaeptideemia eprintsentris Harjumaal ja Ida-Virumaal hakkavad kehtima ranged meetmed kui mujal Eestis. Uusi piiranguid toetab nii terviseamet kui valitsust nõustavad teadlased.

PIIRANGUD IDA-VIRUMAAL

Avalikud üritused ja koosolekud, kultuuri- ja meelelahutusvaldkond, kirikud. Kultuuriasutuste puhul avalikel koosolekutel ning meelelahutustegevustes (v.a. laste mängutoad) kehtib 50 protsendi täituvuse piirang. Kõikjal nimetatud kohtades hakkab kehtima maski kandmise või nina ja suu

katmise kohustus.

Huviharidus- ja tegevus, täiendkoolitus ja täiendõpe siseruumides. Kehtestati grupipiirang kümme inimest ning huvitegevusi tuleb läbi viia hajutatult. Kehtib maski kandmise või nina ja suu katmise kohustus üle 12-aastas-tele; lähtuda tuleb mõistlikkuse printsiibist.

Sportitegevus sisetingimustes. Grupitreeninguid tohib läbi viia kümnestes gruppides.

Ühistransport. Kanda maski või katta nina ja suu.

Lüganuse Vallavalitsus kehtestas Lüganuse valla haldus-ritooriumil täiendavad piirangud alates 25.11.2020.

Kiviõli Kunstide Koolis on kohustus kanda maski kõigil õpilastel, õpetajatel ja lapsevanematel.

Huvi ja sporditegevused sisetingimustes on alates 25.11.2020 kuni 09.12.2020 (kaasa arvatud)

peatatud.

Lüganuse valla noortekeskuses ja noortetubades on kohustus kõigil kanda maski.

PIIRANGUD ÜLE EESTI

Maski kandmise või nina ja suu katmise kohustus siseruumides, ühistranspordis ning teeninduskohtades, huvihariduses- ja tegevuses, täiendõppe- ning koolitustel. Nina ja suud ei pea katma või maski kandma need inimesed, kellele see on meditsiiniliselt vastunäidustatud, samuti alla 12-aastased lapsed, samuti ei tule maski kanda juhul, kui on tagatud piisav distants.

Kõikjal avalikes siseruumides tuleb järgida nn 2+2 reeglit, mis tähendab, et koos saavad liikuda kaks inimest, kes peavad teistest inimestest hoidma kahe-meetrist vahemaad. Muu hulgas kehtib see näiteks pangakontoris,

juuksuri- ja ilusalongides ja mujal. Toitlustusettevõtetes ja meelelahutusteenuste pakkumise kohtades jääb endiselt kehtima senine 10+2 reegel. Reegel tähendab, et rühmas saab koos olla 10 inimest, kes peavad hoidma teistest kahe-meetrist vahemaad. Nimetatud piirangud ei laiene koos liikuvatele või viibivatele perekondadele. Vähendati avalikel üritustel osalejate arvu. Statsionaarseste istekohtadega siseruumides võib avalikul üritusel osaleda kuni 400, muul juhul kuni 250 ja välitingimustes 500 inimest. Endiselt jääb kehtima range soovitus teha võimalusel kaugtööd.

Peame praegu kõik pingutama selleks, et saaksime jõulupühad veeta koos oma lähedastega. Jätame suured pühadeüritused järgmise aastasse ja vedame need jõulud kitsamas pereringis.

Kriisikomisjon

Lüganuse Vallavalitsuse töökorraldus ja avalike ürituste toimumine

Eestis hoogustunud koroonaviiruse leviku tõkestamiseks kehtestas Vabariigi Valitsus uued piirangud ja soovitusel, mida rakendada töökohtadel, kodus ja pereringis, ühistranspordis ning teistes avalikes kohtades, et piirata üha laialdasemaks muutuvat koroonaviiruse levikut ning kaitsta Eesti inimeste elu ja tervist.

Lüganuse Vallavalitsus palub elanikel võimalusel kasutada toiminguteks e-teenust või suhelda ametnikega telefoni teel. Ametniku vastuvõtule tuleb eelnevalt registreerida (kontaktid leiad www.lyganuse.ee/ametnikud), vallamaja tules kanda maski või katta nina ja suu ning hoida mõistlikku vahemaad.

Lüganuse vallas toimuvad kõik avalikud kultuuri- ja spordisündmused, kus on võimalik rakendada kehtestatud piiranguid ja antud soovitusi. Toimuvad kontserdid, teatrietendused ja spordiüritused, millel osaledes palume kanda maski ning hoida kinni 2+2 reeglist. Kui Teil on haigustunnused või

olete kokku puutunud positiivse diagnoosi saanud inimesega, tuleb jääda koju!

Uute piirangute raames ei toimu sündmused, kus piiranguid järgida ei ole võimalik. Sellega seoses jäävad sel aastal ära jõulu- ja aastavahetuse peod.

Rohkem infot www.kriis.ee

Hoidke iseenast ja üksteist!

Maskikampaania HETK
Hoia Ennast Teisi Kaitstes!
KANNA MASKI
KUI LÄHED POODI, APTEEKI, ÜHISTRANSPORTI, ARSTI JUURDE!
Kriisitelefoni 1247 kriis.ee
#koroonaviirustapab

HOIA
ennast ja oma lähedasi
Laadi alla Eesti koroonaaäpp ja püsi terve.
hoia.me

Hea avalik ruum õunapuuparkides

Lüganuse vald on ühinenud Eesti Arhitektide Liidu ja „Eesti Vabariik 100“ korraldustoimkonna ühiselt käima lükatud missiooniprojektiga „Hea avalik ruum“, mis tegeleb linna- ja vallakeskuste korrastamisega. Programmi käigus on 2014. aastast korraldatud tänaseks juba 20 arhitektuurivõistlust eesmärgiga rajada või rekonstrueerida suuremates ja väiksemates linnades ja tömbekeskustes avalikud linnaruumialad.

2019. a toimusid programmi raames arhitektuurivõistlused Tapa, Lihula, Paide ja Võsu keskusaladele, 2020. a on lepingud sõlmitud Jõgeva, Sindi ja Kunda keskusalade arhitektuurivõistluste korraldamiseks.

Lüganuse vallale esitati ettepanek ning toimunud on esmane kohapealne vaatlus. Vallavolikogu nõustus projektis osalemisega ning koostöö võib alata. Planeeritav

Loomefest 2018. Foto: Viivian Päll

Kiviõli keskust hõlmav konkurs viiakse läbi 2021. aasta esimesel poolaastal. Tulemused saame vormistada sobivusel juba planeerin-

guks ja projektiks, millega on võimalik edasi otsida rahastusallikaid.

Kaasatav ala hõlmab peamiselt ajalooliste õunapuuparkide ja seda

ümbritsevate tänavate piirkonda. Õunapuuparkidel on oma lugu, mille vastu on külalistel olnud tihti huvi ning mida me peaksime ka ise rohkem väärtustama. Kiviõli linna südames asuval rohealal asusid pärast II maailmasõda barakkelaamud koos noorte õunapuudega. Praeguseks on barakid lammutatud, õunapuud on aga jäänud ning metsistunud, kuid kevaditi õitsemisajal pakuvad jätkuvalt romantilist meeleolu ja silmailu. Kiviõli õunapuupargi oma tiiva alla võtnud Kiviõli 1. Keskkooli noored on mitmel aastal oma loomefestivalidel „Tegus õun“ tutvustanud oma ideid, kuidas muuta park hubaseks kohtumise- ja õppimispaigaks. Püüame arhitekte ja noori oma ideede ja mõtetega omavahel kokku viia ning lasta sündida midagi ägedat ja erilist.

Anu Needo
Arendusnõunik

Kiviõli linna fotokogu. Autor teadmata. Kiri foto tagaküljel: 1938. a Nõukogude-Vabaduse tänava ristmik.

Vaade veetorni otsast. Kiviõli linna fotokogu. Autor teadmata. Kiri foto tagaküljel: Kiviõli 1962. Pildi keskel Kauba tänav ning Aasa 13 ja Aasa 11. Täna kolme kaupluse, Coop, OG Elektra ja K5, asemel olid barakid.

Ilmalik töö kiriku juures? Kindel jah!

November hiilis ligi. Kohe on jõulud käes. Tegelikult on jõulud käes juba pärast jaanipäeva, aga sel korral räägime jõuluhõngulise LEADER-loo ära novembris. Ikka selleks, et head lugejad jõuaksid oma detsembriplaanidesse ka värselt renoveeritud Lüganuse kiriku tulevased üritused kalendrisse sätida.

„Päris esimest korda LEADER'isse meie MTÜga (Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Lüganuse Ristija Johannese Kogudus MTÜ) kirjutanud projekti. Aga seda peab küll ütlema, et praegu poleks renoveerimistööid tulnud, kui LEADER'ist ei oleks positiivset otsust tulnud. Pool rahastusest tuli ikka sealt. Ainult sponsorite ja kohaliku omavalitsusega poleks hakkama saanud,“ nendib Risto Lindeberg, MTÜ esindaja ja projekti koostaja. „Varasemalt oleme kirikule elektritööde jaoks raha taotlenud,“ meenutab ta. Taotlusprotsessi kohta ütleb Risto julgustavalt, et kuna tegemist on elektroonse süsteemiga, siis kui esimesel korral on kohaliku tegevusgrupi kontori tuge ehk rohkem vaja, siis teisel korral läheb kõik juba libedalt.

Ristol on Lüganuse kirikuga muuhulgas lisaks väga isiklik ja ilus side. Koguduse juurde satus ta nimelt siis, kui abieluranda purjetas. „Siis sai järjest ristimine, leerikool, leer ja lõpuks ka abiellumine tehtud, kõik teed käisin läbi,“ meenutab ta muheledes.

Kohalikku kogukonda siduva

Foto: Valmar Voolaid

elemendina Risto Lindeberg Lüganuse kirikut hetkel veel ei näe: „Aga me liigume sinna. Meil on traditsioonilised jõulu- ja emadepäevakontserdid, talguid oleme korraldanud kiriku ja ümbruse korrastamiseks... Püüdleme selle poole, et kirik poleks lihtsalt mingi sümbol, vaid ikkagi kogukonna osa ja kogukonna oma.“

Sama kinnitab ka Lüganuse kiriku õpetaja diakon Tõnis Tamm: „Eks ma olen seda varem ka öel-

nud, aga ütlen veel. Mis see Lüganuse kirik siis on? See on kiriku hoone, üks väarikamaid Eestis, vanuselt kolmas, ja eriti nüüd kohe kena vaadata, kui kaugelt tuled. Ja siis on see kiriku kogudus. Kogukond, mis on meie inimesed.“ Sellest viimasest mõttest ajendatuna on Tõnisel lähiajal plaanis kesken-duda lisaks igapäevapöevastele missadele ja traditsioonilistele jõuluüritustele advendiajal ja pärast seda ka pastoraadis ilmalikumas vormis

kristliku kultuuri ja piibli-temaatika laiemale tutvustamisele. Ikka silmaringi tarbeks. Muidu juhtub nii, et inimene vaatab maali... vormikast naisest, teab küll, et see on Madonna, aga mis see kontekst on, kust see tuleb, see jääb puudu, nagu ta elavalt selgitab.

Hoone üldilmet kiidab ka Lindeberg: „Pärast korrastamist on ta ikka turismiobjekt. Viru Filmifond tahab meiega juba praegu fotosid teha, oleme nii-öelda kaardil. Eks sageli inimesed jõuavadki kirikusse näiteks kontsertide kaudu. See on ka meil plaanis – tuua kirik kogukonnale lähemale ehk ka ilmalikku tegevust pidi.“

Selline kirik, diakon ja tragi MTÜ siis meie kandis. Tekitab meeldivat elevust. Rahust ja vaikusest lugu pidav allakirjutanud amatöörajakirjanik seab sammud igatahes järgmisel korral kodukanti sattudes Lüganusele. Enne, kui jõulusagin algab ja inimesi rohkem liikvel on. Sest... miks mitte? Läänud aastal ilmus Lüganuse kirikust muuseas ka raamat, mille Tõnis Tamm isiklikult koostanud. Vihjeks niipalju, et seda on veel raamatupoodidest saada. Aga autentse ja häirimatu kogemuse mõttes soovitab Virumaa Koostöökoogu uhiuues kuues kirikut ikka oma silmaga kaema ka minna – ehk veab ning Tõnis on ka kohal, saab raamatusse autogrammigi küsida.

Facebook: /EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus.

Keit Lipp
MTÜ Virumaa Koostöökogugu

Heino Lipu mälestusmärgi püstitamine

Lüganuse vald plaanib püstitada kodanikualgatusel 2022. aasta suvel Maidla mõisakooli territooriumile kuulitõukaja ja kergejõustiklase Heino Lipu ligi kahemeetrise pronksskulptuuri. Sellega tähistatakse spordisangari 100. sünniaastapäeva.

2007. aastast hakati legendaarse kergejõustiklase auks läbi viima mälestusvõistlusi kuulitõukes. Heino Lipu 1951. aastal püstitatud isiklik rekord kuulitõukes 16 meetrit ja 98 sentimeetrit on Eesti kergejõustikuvõistlustel arvestatav tulemus siiani. Heino Lipp suri 28. augustil 2006.

Heino Lipp Fond MTÜ juhatuse liige Ahto Paavo räägib: „Juba 2008. aastal esitasime Heino Lipu kandidatuuri Kiviõli linna aukodaniku nimetuse omistamiseks, kuhu sai juurde lisatud, et kaaluda mälestusmärgi püstitamist. Hiljem lugesin ajalehest, et kaks ettepanekut ei vastanud reglemendile. Ilmselt oli üks meie esitatud ettepanek.“

2018. aastal otsustati rajada Heino Lipule mälestussammas. Projektiga hakkasid tegelema Heino Lipu Fondi juhatuse liikmed Ahto Paavo ja Ants Nurk.

2019. aastal valmis projekt „Heino Lipp 100“ ning alates 2020. aasta juulist on projekti tegevused konkreetsemat ilmet võtnud. Valminud on skulptuuri makett skulptor Aivar Simsoni poolt. Mälestussammas planeeritakse püstitada Maidla mõisaparki ning lisaks pronksskulptuurile on MTÜ-l plaanis avaldada ka raamat „Heino Lipp 100“.

25. novembril korraldas Heino Lipp Fond MTÜ Maidla mõisas pressikonverentsi, kus avalikustati mälestussamba kavand ning tutvustati projekti „Heino Lipp 100“ raames planeeritud tegevusi. Kohale oli tulnud mitmed projekti eestvedajad ja toetajad.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Pronksskulptuuri makett. Foto: Mati Saksladu

Kirikuaasta lõpp ja advendiaja algus

Nagu meil maarahvana ikka on olnud heaks tavaks, vaadatakse aasta lõpus üle täitunud viljasalvad ja loetakse kokku kogutud terad. Viljade all mõeldakse kirikuelust, mis on hea ja peaks omakorda uut vilja kandma. Jätang sellepärast hetkel kurtmata meile kõigile vaeva ja häda põhjustanud pandeemia tagajärjed, sest üks me kõik, nii inimesed ja ka erinevad asutused ja ettevõtted ole seda kogenud erinevalt. Kül-lap siis, kui oleme selle hädaoru ükskord seljataha jätnud, saame ka objektiivselt nendest õppetundidest oma järeldused teha.

Lüganuse kirikuhoonest on mööduval kirikuaastal kirjutatud tavalisest rohkem. Alustame kasvõi kirkuaasta algusest, 2019. aasta

1. advendipühapäevast, kui toimus Lüganuse kirikukroonika raamatupresentatsioon. See oli nagu startipauk 2020. aasta kiriku renoveerimisele. Raamat ise on osutunud äärmiselt menukaks, sest nagu hiljem on selgunud, ei ole selliseid kokkuvõtteid ühe kiriku ja kihelkonna 500-aastasest ajaloost liiga palju. Samas annab see tänaseks juba valmis remonditud kiriku külastajale põhjust vaadata ja otsida nii kiriku seest kui ka väljastpoolt kirjeldatud sündmuste jälgi ja objekte. Niisiis saame kogukonnana selle aasta lõpuks suure, rõõmsa ja magusa viljana osa pealtnäha lausa „uue“ ehitismälestise harmooniast ja askeetlikust ilust.

19. septembril taaspühitsesid kolm piiskoppi, eesotsas peapiis-

kopiga Lüganuse kirikuhoone. Paljud, kes olid andnud oma suure panuse selle päeva õnnestumiseks, said ka sellel päeval tänatud. Eriti suure panuse andjate nimed on ka kiriku eeskotta pandud marmortahvlisse raiutud. Siiski on mulle jäänud südame peale inimesed, kelle nimesidki ma ei tea ja kes tulid, peaaegu et viimasel tunnil ning tegid ära tööd, millega me ise ei oleks enam hakkama saanud.

Ühel päeval helistas mulle ilmselt paljudele tuttav inimene, dr Juunika Kolga ning tegi ettepaneku kirikuaias ja seal taga asetsevate vanade varemete võsast puhastamiseks. Loomulikult võtsin tema pakkumise rõõmuga vastu. Kokkulepitud päeval kogunesid Maidla valla rahvatantsuhuvilised

ja välja kuulutatud kutse peale kogunenud teised abilised ning tegid mõne tunniga võsast puhtaks nii kirikuaias, varem ja ka jõekaldad. Suur-suur tänu kõigile neile inimestele! Teine viimase hetke abiline oli osatühing Virtel Grupp. Suur tänu hr Vaido Lahtmaale ja tema spetsialistidele, kelle abiga sai kiriku eeskoja elektritööd leidlike lahendustega ära tehtud.

29. novembril algab uus kirikuaasta ning advendiaeg, mis lõpeb jõulupühadega. Armas rahvas, advendiaeg on mõtiskluse ja rahuotsemise aeg! Mõelgem ja tegutsegem siis mõistlikult, et õnnistatud jõulupühad saaksid tulla juba pühademeleolus ja rõõmsalt!

Tõnis Tamm
Lüganuse diakon

Lüganuse valla
Dootuse aja algus
29. novembril

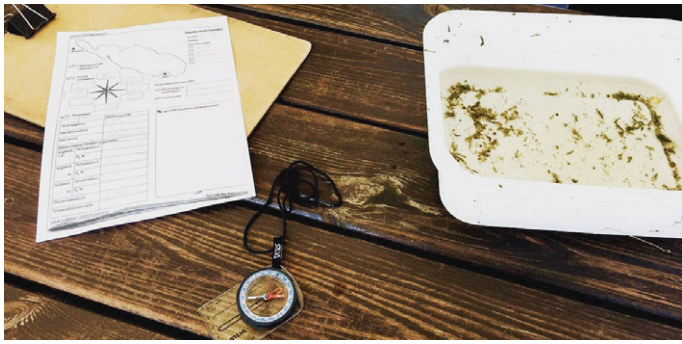
kell 11.00
Lüganuse Ristija Johannese Kirik

Advendiaja
1. pühapäeva
missa

kell 18.00
Kiviõli linna kuuse juures

Esimese
advendiküünla
süütamine

Et aasta pimedaim aeg
saaks valguse,
siis advenditule kojuviimiseks võta kaasa küünal!

Kiviõli I Keskkooli õpilaste osalemine keskkonnateadlikkuse õppeprogrammides

Õppimiseks nimetatakse protsessi, mille tulemusel tekivad suhteliselt püsivad muutused teadmistes, oskustes ja/või hoiakutes. Selleks, et muuta Kiviõli I Keskkooli õpilaste õppimisprotsessi võimalikult elulähedaseks, oleme koos aastat järjest võtnud osa SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projektikonkursist ning osalenud keskkonnaalastes õppeprogrammides.

1. ja 2. klassid saavad külastada loomaaeda, et õppida, millised loomad maailmas elavad ning milliseid tingimusi nad selleks vajavad.

3. klassid said osa väga põnevast ja praktilisest õppeprogrammist Saadjärvel. Õpilased said parvega sõita järvele ja erinevaid vahendeid kasutades uurida, millised elusolendid järves elavad, millised taimed kasvavad ja palju muud huvitavat.

4. klassid saavad piiluda planeetide maailma, osaledes Energia Avastuskuse õppeprogrammis „Tibatiluke ja suur“.

Väga põnevaid ja praktilisi keskkonnaalaseid õppeprogramme pakub Eesti Kaevandusmuuseum Kohtla-Nõmmel. 6. klasside õpilased said uurida kaevandusmaastikku, allmaakaevandust ja muuseumi, saades ülevaate põlevkivist, selle kaevandamise mõjust ja tagajärgedest.

Täpsemad teadmisi elektri ja vee kohta saavad 5., 7. ja 8. klasside õpilased Ahhaa teaduskeskuses, osaledes põnevas teadusteatris ja teostades praktilisi katseid ning vaatlusi.

9. klass sai osa Eesti Meremuuseumi õppeprogrammist „Elu Läänermerel“, mis räägib inimese suhtest merega läbi erinevate ajastute.

Lisaks sellele teeme väga tihedat koostööd RMK looduskustetega. Looduskustes oleme osa võtnud paljudest keskkonnaalastest õppeprogrammidest, kus õpilane õpib vahetult ja praktiliselt looduses viibides.

Kristiine Meister
projektijuht

Teistmoodi õppepäev Sonda Koolis

28. oktoobril toimus meil tore pudruhommik, kus lapsed said olla pudrukeetjateks ning oma pudrule ise lisandeid valida.

Koos õpetajaabi Kaiega algas pudrukeetmine juba enne kaheksat hommikul. Arutati, milliseid toiduaineid on pudru jaoks vaja ning millal neid potti panna. Soovijad said pudrule soola lisada, helbeid kallata ning putru segada. Kõik osalesid lisandite valmistamisel: lõiguti banaane, riiviti šokolaadi, purustati maasikad ning lisati suhkur. Ka laua katsid pudrukeetjad ise.

Kui puder valmis, valis igaüks oma toidule lisandeid. Kes soovis magusat putru, valis šokolaadi, banaane või moosi. Kes igatses soolast suutäit, lisas praetud peekonit ja riivjuustu. Prooviti ka õunte ja jõhvikatega putru. Taldrikud igatahes söödi tühjaks.

Pärast mõnusat pudrukõhutäit sõitsime Tudusoo looduskaitsealale. Matkasime mööda laudteele rajatud õpperada Tudu rabajärveni.

Teel uurisime infopunktidelt kohalike kaitstavate liikide kohta ning soode kaitsmise ning taastamise jooniseid. Nägime ka, millise abivahendiga loendatakse taimeliikide arvu ruutmeetril. Järve ääres oli RMK Tudu metsaonn, mis on kõikidele matkajatele vabalt kasutatav nii puhkamiseks kui ka õbbimiseks.

Suuremad poisid proovisid järgi, mitu inimest mahub kõrvuti magama. Lasteaialapsed leidsid kamina kõrvalt toreda peidukoha. Lõkeasemel küpsetasime viinereid, leiba ja vahukomme. Vanemad lapsed said käia järve äärde ehitatud ujuvsilal ning tunda selle õõsumist. Vaatamata jahedale ning tuulisele ilmale meeldis matk lastele väga.

Oli teistmoodi õppepäev.

Merle Poll

Foto: Sonda kool

Kuidas KIKi algklassid Halloweeni tähistasid

2.a klassi lapsed soovisid koolis tähistada halloween'i. Juba enne sügisvahega kirjutasime koolikaaslastele kuulutuse. Valmistusime selleks päevaks hoolikalt. Tutvusime halloween'i kommetega ning võrdlesime neid meie oma mardipäevaga. Kunstitudides tegid algklasside õpilased enda koduklassi jaoks teemakohaseid kaunistusi. Klassiruumid said tõesti imetoredad! Seintel ja ustel võis näha kõrvitsaid, nahkhiiri, nõidu ja tonte.

Reedel tulid paljud õpilased kooli vahvate näomaalingute ning erinevate uhkete kollikostüümidega. Esimese korruse koridoris jooksis ringi suur hulk nõidu, võlureid, tonte, kolle, kummitusi, zombisid ja igasuguseid loomi. 2.a klassi halloween'i sünnimuse žürii valis välja igast klassist enda lemmikostüümi ning vaatas üle kõik teemakohaselt kaunistatud klassiruumid. Otsustada oli raske, sest fantaasiarikkaid kostüüme oli tõesti palju ja kõik klaasiruumidki nägid väga vahvad välja. Žürii liikmetele meeldisid kõige rohkem 2.b klassi tehtud kaunistused. Žürii lemmikud said ära märgitud tänukirjade ja maiustustega. Seda lõbu-

Fotod: KIK arhiiv

sat päeva jääb meenutama ka suur hulk fotosid!

Kaire Sulp
2.a klassijuhataja

Kiviõli 1. Keskkoolis toimus ärilahing

Kiviõli 1. Keskkooli aulas on toimunud koosolekuid ja mängu, aktuseid ja koolitusi. 27. oktoobril toimus aulas ärilahing, kus 10. klassi noored said harjutada ärihaiks kujunemist.

Mis vahe on start-up äril ja ettevõtte? Kuidas leida enda ümber inimesed, kellega koos alustada oma tegevusi? Millised on efektiivsed koostöötehnikad ja kust leida kontakte? Sissejuhatavas osas sadas küsimusi kui raheterasid, mis hakatuseks põrandal ja seintel pörkusid ning siis hakkasid ajama juuri noorte teadvusesse. Milliseid oskusi on vaja, et mu ettevõtte oleks edukas? Missugused on edukad koostöötehnikad? Mis on onupojapolitiika ja kuidas seda ära tunda? Mis on partertehingud? Milliseid rolle me esindame ja miks on oluline kõiki neid oma ettevõttes omada? Kes on 10. klassis see kiire jänes, kes oma ideede realiseerumist ära ei jõua oodata? Kes on mõnused seltskonnaga väljasõite teha. Müüdi relvi ja võimalusi neid rentida (nii sõjalisteks mängudeks kui ka enesekaitseks). Müügis läks tuleviku tekstiil, mis rebeneb ise end kokku tagasi kasvatas, multifunktsionaalsed arvutimonitorid kasutamiseks nii kodus, autos kui ka garaazis, võimalus värvilahendusi luua. Otsiti lisateenuseid ja täiendati ideid, mõeldi läbi oma

Fotol X klass. Foto: Tiina Kilumets

nad proovisid läbi kogu äritsikli alates ideede genereerimisest ja innovaatiliste toodete/teenuste pakkumisest kuni müügitulude kokkurehendamiseni. Kui mängureeglid kokku lepitud, algas lahing kasumi nimel. Loosungiks oli „Kõik müügis!“ Müüdi autosid, kus rool on esiistme keskel, et siis on mõnus seltskonnaga väljasõite teha. Müüdi relvi ja võimalusi neid rentida (nii sõjalisteks mängudeks kui ka enesekaitseks). Müügis läks tuleviku tekstiil, mis rebeneb ise end kokku tagasi kasvatas, multifunktsionaalsed arvutimonitorid kasutamiseks nii kodus, autos kui ka garaazis, võimalus värvilahendusi luua. Otsiti lisateenuseid ja täiendati ideid, mõeldi läbi oma

müügistrateegiad ning taas püüti oma ideed turustada.

Noored said võimaluse õppida läbi kogemuse ja see koostöövorm sundis suhtlema, otsima võimalust end arusaadavaks teha ka siis kui rühmas on inimesed, kelle ühiseks kõneldavaks keeleks on inglise keel. Kuidas suurendada müüki – kas on mõttekam müüa kallimalt ja vähem või odavamalt ning rohkem? Õpiti ärimaailma põhitõdesid ja loeti kokku kasum/kahjum. Üks osa õppimisest oli ka mõista majanduse muutumist, alguses oli ette antud reeglites, et iga vooruga saadakse raha juurde, mängu käigus aga muutused tingimused ning nüüd tuli kohaneda kriisiga, kus raha juurde ei tulnud. Noored leid-

sid, et mäng kui õppimise vorm on põnev ning lisaks õppimisele katsuti läbi väärtused, mis on meie igapäevase elu osa. Kas aus äri või siis ikka pütüda naaberrühmal nahk üle kõrvade tõmmata? 10. klassis alustasid õppimist ka Vene koolist tulnud noored, nende jaoks oli väljakutse olla rühmades võrdväärne juba pikemalt koostööd harjutanud klassi osaga. Põhimõte – alguses katsetame ja siis analüüsime oma tegevust (ehk siis kogemuse põhjal õppimine) sidus teooria ja praktilise kogemuse põnevaks ettevõtmiseks. „Hea mäng oli,“ lisasid noored oma tagasisides ja pakkusid, et mäng kui õppimise viis on hea võimalus midagi selgeks saada.

„Ettevõtliku kodaniku“ mängu mängis sel päeval ka 6. klass ja koostöö a ja b klassi vahel sujus samuti edukalt. Lisaks tuleb märkida, et Ettevõtliku Kooli võrgustik annab praegu võimaluse laenutada seda mängu ka võrgustiku koolidesse, et kõik õpilased saaksid eduka õppimise kogemuse. Õpetajad/kooliõpilased, kes aitaksid mängu läbi viia koolitati MTÜ Ettevõtlusküla esindajate poolt välja ja on valimis aitama.

Tiina Kilumets
ettevõtlikkuse koordinaator

Kiviõli I Keskkooli lapsevanemad pidasid üldkoosolekut

27. oktoobril toimus Kiviõli I Keskkooli lastevanemate üldkoosolek. Ajad on ärevad ja see seadis ka koosoleku korraldusele omad reeglid. Aulasse pääses 50 lapsevanemat ja selleks oli vaja eelnevalt registreeruda. Kuna sellel õppeaastal kasutame õppekeskkonnana Google for Education süsteemi, siis oli võimalus koosolekul osaleda ka veebi vahendusel Google Meet keskkonnas. See andis lapsevanematele hea võimaluse ise omal nahal järele proovida, kuidas on veebi vahendusel kuulata-vaadata ja kaasa rääkida. Aulas oli kohal 20 osalejat, veebi vahendusel ühines 23 lapsevanemat ja õpetajat.

Esimene päevakorrapunkt puudutas kooli õppetöö ja õppekorraldusega seonduvat. Selle õppe-

korraldada kõigile õpetajatele vajalike ja olulisi koolitusi.

10. novembril toimub esimene distantsõppepäev ja sel päeval tuleb Lastekaitseliit tutvustama meie õpetajatele, lapsevanematele, omavalitsuse lastekaitsetöötajatele „Kiusamisest vabaks“ (KiVa) programmi. KiVa on koolidele suunatud kiusamise vähendamise programm, mis sisaldab tegevusi ja juhendeid nii kiusamise ennetamiseks kui kiusajuhtumite lahendamiseks. KiVa programmi abiga õpivad lapsed kiusamist ära tundma ning kiusamisjuhtumitele kohaselt reageerima.

Päevakorra teine punkt puudutas sel aastal kasutusele võetud Google for Education keskkonna tutvustamist lastevanematele. Meie haridustehnoloog Kristiine Meister

rääkis põgusalt, millega on tegu ja miks otsustasime selle keskkonna kasuks. Kevadine distantsõpe näitas, kui oluline on ühe keskkonna olemasolu, et õppetöö laabuks sujuvalt ega killustuks erinevate interenetikeskkondade vahel. Kolmas päevakorrapunkt tõi meie koosolekule külalised Tartu Kesklinna kooli vanematekogust. Selle kooli lapsevanemad Aivi Värvi ja Reet Lehtla jagasid oma kogemust vanematekogu loomise ja tegutsemise kohta. Loodame väga, et meiega koolis leidub kuraasikaid lapsevanemaid, kes vanematekogule hoo sisse lükkavad, sest teemad, mille puhul oleks lastevanemate tugi ja algatus olulised, koolis jagub.

Anu Vau
Kiviõli I Keskkool

Fotod: KIK arhiiv

Lüganusel hakatigi santima!

„Hakkame Santima!“ on 2018. aastal alguse saanud koostööprojekt, mida korraldavad Eesti Folkloorinõukogu ja Eesti Rahvakultuuri Keskus. Projekti eesmärgiks on tõsta inimeste teadlikkust Eesti sanditamiskombestikust ja inspireerida inimesi minema kadri- ja mardisanti jooksma. Selleks, et säiliksid meie enda mitmekesised sanditamistraditsioonid just pere- de, noorte ja teiste inimeste elavas

kasutuses, ongi käesolev aktsioon ellu kutsutud. 2018. aasta oli fookus mardipäeval, 2019 kadripäeval, sel aastal on taas mardisantide traditsiooni elustamise aeg.

Teen sügava kumarduse ja kniksu tegema Maris Kriisale, kes augusti lõpus õpetajad kokku kutsus. Mardipäevaga seotud pärimust tulid jagama oma ala spetsialistid. Reet Hiimäe rääkis mardipäeva traditsiooni ajaloolisest

kujunemisest, erinevate andmebaaside kasutamisest lugude, laulude ja mängude leidmiseks, Terje Puistaja aitas õpetajatel praktiliselt marditraditsiooni läbi mängida ja Krista Pedak jagas soovitusi, kuidas kaasata erinevaid huvigruppe sh lapsevanemaid, lasteaeda/kooli/ kogukonda ühiselt santima.

Koolitus täitis eesmärgi, sest 9. novembri õhtupoolikult külastasid mind mardisandid, kelle puhul

tundsin ära Kiviõli I Keskkooli vahvad õpetajad, head kolleegid. Mardisantide programm oli muljetavaldav ja meeleolukat toimetamist jagus kõigile pereliikmetele. Oli laulu, oli tantsu, oli näitemängu ja mängu. Aitäh, mardisandid!

Anu Vau

Kiviõli I Keskkool

Tasa ja targu on alustanud oma tegevust Lüganuse valla noorte baar MÕ Kiviõlis. Jah, loete õigesti – noorte baar MÕ! Kuid seda mitte just tavapärase mõistes. Noorte baari eesmärgiks on kokku tuua valla noored läbi erinevate ettevõtmiste ning peamine fookus on alkoholi- vaba jookidel ja tervislikul eluviisil.

Baari loomisele andsid hoogu noorte tänased murekohad – nädalavahetusei pole noortel kohta, kus oma vaba aega veeta ning tihipeale käib nädalavahetuse juurde alkohol, mida just noored enne 18. eluaastat üle talutava piiri tarbivad. Vajaka on noorte suunatud sündmustest, mis asendaks tegevusetut hulkumist. Noorte baari kaudu on võimalus anda noortele esimene töökogemus ning vastutustunne, mis tihipeale tundub noortel üldse puuduvat.

MTÜ Lüganuse Valla Noored esitas selle aasta mais projekti Euroopa Solidaarsuskorpusele, mille kaudu sai noorte baar ka aastase toetuse tegevuste ja sündmuste tar-

beks. Ja nagu alguses öeldud liigutakse oma ettevalmistustega baari avamiseks tasa ja targu. Esialgne ruum osutus keerukaks pähklik tagamaks kõiki ohutusnõudeid ning suve lõpul leiti koostöös val- laga sobivamad ruumid, endisesse Swedbanga ruumidesse.

Novembris on toimunud uues asukohas kaks talgupäeva. Esimesel talgupäeval tutvuti ruumidega, tehti üldisemaid koristustöid ning tutvustati noorte baari plaani sisu kõikidele huvilistest kohalolijatele. Teisel talgupäeval värviti seinu ning tehti ka baari kaunistav seinamaaling.

MÕ meeskonda kuuluvad noored on alustanud tulevase joogi- kaardi jaoks erinevate alkoholiva- bade kokteilide katsetamisega. Et tulevikus oleksid menüüs ikkagi ainult kõige paremad kooslused, pakutakse igal MÕ sündmusel kõikidele osavõtjatele mõnda kokteili proovimiseks ning hindamiseks.

Novembris alustati külastus- ringkäiku valla noortekeskus- tes, kus tutvustatakse baari MÕ ülesehitust ning tegevust. Kuna

COVID-19 viirus ja sellega kaasnevad piirangud mõjutavad meie kõikide käekäiku otsustati kõikide turvalisuse tõttu esimene suurem noorte üritus „Noorte Baar MÕ“ esitleb: Sass Henno – asjad, mida sa veel kuulnud pole“ kolida avaramatesse ruumidesse – Kiviõli Seikluskeskusesse. Kuigi kohtumine Sass Hennoga ei olnud päris esmakordne meie kandi noortele, sai sellest (taas)kohtumisest siiski kaasa midagi haaravat ja õpetlikku ning midagi, millest veel sõprade- ga hiljem pikalt rääkida.

Kuigi viiruse ajad on segased, loodab MÕ tuua noorteni veel mitmeid kohtumisi-koolitusi koostöös mitmete erinevate organisatsioonidega, näiteks Peaasi.ee, Maanteeamet, Rajaleidja jne. Plaanis

on korraldada mitmeid temaatilisi teemaõhtuid, kus käsitletakse nii vaimse kui füüsilise tervise tasakaalu. Olgu see siis läbi filmi, muusika või muu tegevuse. Korraldajatel endil on aga ees toiduhügieeni ning alkoholi vaba kokteilide valmistamise koolitused. Ikka selleks, et kui uksest päriselt avatud saab, siis kõik saab toimima nii nagu peab – turvaliselt ja hästi. Kui tunnete baari MÕ tegemiste vastu huvi, siis oleme leitavad Facebookis (www.facebook.com/noortebaar) ja kui leiad aega, et panustada baari õnnestumisse, siis anna endast julgesti märku.

Anni Ulm

MTÜ Lüganuse Valla Noored

Fotod: erakogu

Inglipuul ootavad täitmist Lüganuse valla laste jõulusoovid

Ka tänavune väga erakordne aasta on peagi lähenemas lõpule ning enam pole mägede taga ka pühadeperiood koos saabuva rõõmuga jõuluvana kingikotist. Samas on meie hulgas ka lapsi, kel ühel või teisel põhjusel soovitud kink võib unistuseks jääda. Just neile lastele mõeldes kogusid Maxima ja Eesti Lasterikaste Perede Liit kokku laste soovid üle kogu Eesti – koostöös Lüganuse vallavalitsusega ka 15 piirkonna lapse kingisoovi.

„Juba 17. novembril paigaldati Inglipuu Kiviõli Maxima kauplusesse,“ lausub heategevusprojekti eestvedaja Janne Laik Maximast. „Kokku ootavad oma isiklikult inglilt kinki 15 siinset last.“

Igal Inglipuu sedelil on kirjas lapse nimi, tema vanus ja kingisoov. Heategevusliku ettevõtmise kauaaegne patroon lauljanna Gerli Padar paneb inimestele südamele, et kingisoovi puult võttes ostja kingi võimalusel kas kohe või järgmise poeskäiguga soetaks ning kaupluse infoletti antaks.

„Nii saame olla kindlad, et kõik kingid - olgu selleks mõni mänguasi, arendav mäng, koolitarve või ka soe riideese kenasti soovijateni jõuavad,“ lisas ta.

Sarnaselt Kiviõliga jõuavad laste kingisoovid 17. novembrist 8. detsembrini Inglipuudele linnades ja valdades üle Eesti – kokku saavad head inimesed osta jõulukingi ja olla isiklikult ingliski 2000 lapsele. „Sealjuures on koostöös Eesti Lasterikaste Perede Liiduga nende hulgas ka 500 last, kellel peres vendi-õdesid kokku neli või enamgi,“ lisas Janne Laik.

Kingisoovi täitmiseks pole vaja teha muud kui valida Inglipuult lapse jõuluunistust ning jätta seejärel ostetud kingitus soovi korral ka pakkimata kujul poe infoletti või kassasse. Ka võib soovitud kingi ise valmistada ning tuua see kauplusesse tagasi.

Maxima Eesti

MALE

Maleuudised

Vaatamata keerulistele aegadele, ei ole peatunud meie maletajate osavõtt turniiridest. Eesti meistrivõistlustel kiirmales saadi päris hea saak – Jelizaveta Bitkova G18 kuld, Diana Beljajeva G18 hõbe, Andrei Shvedov U18 ja Jekaterina Smirnova G14 pronks, viie tugevama noore hulka tuli ka Vladislav Nazarov, U14.

Eesti koolilõpilaste meistrivõistlustel tahaksin esile tõsta meie võistkonna noorimaid liikmeid – kolmandas klassis õppivaid Ilja Mazajevit, Artjom Jeltsovi, Jelizaveta Jeltsovat ja Laura-Valeria Dmitrijevati. Kuigi neile esialgu jäävad veel kättesaamatuks auhinnalised kohad, on neil juba olemas meeskonnavaim ning soov võita. Tahaksin ära märkida ka Kiviõli Vene Kooli kaptenit Oleksandra Kuzminat.

Gümnasistide vanuseklassis saavutasid pronksmedali kolm Kiviõli Vene Kooli vilistlast ja meie maleklubi kasvandikku Jelizavetta Bitkova, Andrei Shedov ja Dmitri Derevjanko, ning ainult üks punkt jäi meie noortel puudu edestamaks kahte Tallinna võistkonda.

Kuni 14-aastaste Ida-Virumaa meistrivõistlustelt tõi kuldmedali Vladislav Nazarov U14, absoluutse resultaadiga seitse võitu seitsmest mängust, ja hõbedat Oleksandra Kuzmina G12. Peale nende tulid neljandale kohale Vladislav Trempel U10 ja Laura Dmitrijeva G10. Parim tütarlaps kuni 8-aastaste hulgas ning turniiri noorim osavõtja, 7-aastane Vasilissa Dmitrijeva, sai aga suure medali ning magusa auhinna. Juba mitmendat korda kutsutakse Ida-Virumaa laste turniirile kohtunikuks meie 17-aastast Jelizavetta Bitkovat, kes on läbinud kohnituni algkursuse.

Peale suurvõistluste osalesid lapsed igal laupäeval online turniiridel ning võistlesid erinevatel turniiridel üle Eesti. Käib aktiivne ettevalmistus järgmiseks aastaks.

Kiviõli Vene Koolis tegutseb väga hea ning lootustandev malering esimese klassi õpilastele. Detsembri alguses proovime läbi viia nende esimese turniiri koos medalite ning auhindadega.

Loodame, et 11. ja 12. detsembril õnnestub läbi viia üle Eesti tuntud turniir Lüganuse valla karikale. Helistajaid ning soovijaid osaleda on palju, kuid loomulikult sõltub kõik olukorrast koroonaviirusega.

Novembris ja detsembris osaleme Eesti täiskasvanute meistrivõistlustel, samuti kiirmale online maailma meistrivõistlustel, kus Jelizavetta Bitkova esindab Eestit G18 vanusegrupis.

Informatsioon toimuvatest turniiridest ning pildimaterjal toimunutest võistlustest on kättesaadav Eesti Maleliidu koduleheküljelt www.maleliit.ee.

Sergey Titov

maleklubi Lootus treener ning juhendaja

Foto: Maleklubi Lootus arhiiv

SPORT

Fotod: poksiklubi arhiiv

Uudised poksiringist

Septembris toimus Soomes treeninglaager vanusekategoriatele U-19 ja U-40. Eestit esindasid neli sportlast, nende seas ka meie Diana Gorišnaja. Kokku osales laagris ligi sada poksijat.

10-11.10 toimusid Narva linna avatud võistlused. Kiviõli poksiklubi poolt osalesid Jelizaveta Kiškel U-15, kes saavutas finaalis esikoha, Mihhail Višnevski (U-19), kes samuti saavutas finaalis esikoha. Diana Gorišnaja kategoorias (60kg, U-40) kaotas finaalis ning sai teise koha. Kokku osales turniiril 128 poksijat.

30.10 – 1.11 toimusid Narvas Eesti meistrivõistlused, kus osalesid Kiviõli, Tallinna, Narva, Kohtla-Järve, Valga, Tartu, Sillamäe ja Jõhvi poksijad. Kolme päeva jooksul selgusid Eesti meistrid vanuseklassides U-15 ja U-17. Kiviõli poksiklubi esindasid neli sportlast. Jelizaveta Kiškel (U-15) saavutas esikoha, Maksim Tsvetkov (U-17) saavutas samuti esikoha, Jakov Gorišnõi (U-17) sai teise koha. Meie raskekaalupoksija Daniel Vassiljev (U-17) langes finaalis välja. Neli osalejat ja kolm medalit – suurepärane tulemus! Tänan kõiki osalejaid tehtud töö eest!

Vladimir Tšurkin
Kiviõli Poksiklubi treener

Virumaa Muusikafestival tuleb taas

Virumaa Muusikafestivali eesmärgiks on pakkuda nii Ida- kui Lääne-Virumaal kontserdielamusi Eesti väljapaistvamate muusikute esituses.

26. novembrist 6. detsembrini toimub üheksa kontserti erinevates Virumaa rahva- ja kultuurimajades, õpitoad muusikakoolides ning kontsert-õpitoad koolides.

28. novembril pakuvad Kiviõli rahvamajas muusikalist naudingut noored klarnetimängijad Marten Altrov ja Martin Kuusk. Esitusele tulevad sellised heliloojad nagu Bach, Mendelssohn, Crusell jt. Kontsert algab 16.00 ning on kõigile vaba sissepääsuga.

Heli-Liivia Komp
PLMF projektijuht

Muusikute fond PLMF esitleb

VIRUMAA MUUSIKAFESTIVAL

26.11-6.12.2020

www.plmf.ee

28.11 kell 16.00 Kiviõli Rahvamaja

KLARNETI-DUO

Marten Altrov
Martin Kuusk

Kavas:
Bach
Mendelssohn
Crusell jt

Politsei hoiatab petuskeemide eest

Kelmid on hoogsalt tegutsemas ning kasutavad nii uusi, kui vanu skeeme, kuidas ohvreid petta. Politseile teatakse sageli kelmidest, kes tegutsevad internetiportaalides ning pakuvad eraisikutele suuri ning näiliselt soodsaid laenusid.

Skeem on endiselt väga lihtne – inimesele pakutakse laenu, kuid selleks, et rahasumma üle kantaks, peab kõigepealt laenu pakutavale firmale hooldus-, teenus- või muid tasusid maksma. Tegelikult jääda aga hoopis ise rahast ilma

ning mingit laenu lõppkokkuvõttes kannatanu ei saa. Raha tagasisaamine on taoliste kelmuste puhul praktikas väga keeruline, kuna sageli avastavad kannatanu pettuse alles siis, kui raha on nende kontolt juba edasi liikunud. On oluline, et

kannatanu teavitaks pettuse puhul võimalikult kiiresti nii panka kui ka politseid, sest see võib suurendada raha tagasisaamise tõenäosust.

Sarnaselt toimetavad täna taas aktiivselt ka telefonipetturid. Petturid püüavad telefoni teel saada kõige tundlikumad andmed, et ohvri pangakontole ligi saada. Oluline on teada ja meelde tuletada oma lähedastele, et pangatöötaja ei küsi Teie käest telefonikõnes selliseid andmeid ega logi ühegi kliendi eest kaugteel tema internetipanka. Smart-ID ja Mobiil-ID puhul sisetage kood oma seadmes AINULT juhul, kui olete ise alustanud mõnda toimingut või tehingut.

Seetõttu politsei tuleb meelde, et võõrastele raha kandmine on alati väga suur risk, sest tõenäosus on, et tegu võib olla pettusega. Tuleb alati veenduda selles, kellele ja kuhu te oma raha saadate!

Korduma kippuvad küsimused:

Kust kõned tulevad ja millistele arvetele on varastatud rahad üle kantud?

Kõne tuleb Eesti telefonikoodiga numbritelt, kuid see ilmingimata ei tähenda, et helistatakse Eestist – võimalik, et telefoninumbri on ümbersuunatud või varjatud ehk Eesti telefonikoodiga numbrit saab helistada ka välismaal viibides. Juhime tähelepanu, et helistaja telefoninumbri lõpp võib olla 6310310, aga alguses võib olla veel lisanumbreid.

Raha kantakse üle välisriikides asuvatele pangavarsetele.

Milline on tüüpiline helistajate profiil: mehed-naised, mis keeles räägivad, aktsendid, kõnetoon ja maneer?

Kõnet võib alustada nii naiste- kui meesterahvas, pärast esmast paanika tekitamist, suunab naisterahvas ohvrit meesterahva poole ning andmete kogumist jätkab meesterahvas. Räägitakse vene keeles ning vahel võib kuulda ka aktsenti. Kuidas on kannatanud väljavalitud, kas on kahtlusi, et kurjategijate käte on sattunud andmebaasid, mida neil ei tohiks olla, või on tegu pigem juhusliku õngitsemisega.

Ei saa välistada, et kurjategijatel on kannatanute kohta mingi algne info olemas – näiteks telefoninumber ja nimi. Kuna inimeste poole pöördutakse nimeliselt, siis ohvritel tõepoolest võibki alateadlikult usaldus kurjategija vastu tekkida – suheldes võõra inimesega telefonitsi, tekib palju suurem usaldus selle vestluskaaslase vastu, kes teab ohvrit nimepidi. Pealegi, kui inimene esitleb end panga klienditoe töötajana ja kasutab klienditoele sarnast telefoninumbrit, siis ohver eeldabki, et tegemist ongi pangatöötajaga ja ohvri nimi on klienditoe töötajale teada. Kuidas on kannatanud väljavalitud, kas on kahtlusi, et kurjategijate käte on sattunud andmebaasid, mida neil ei tohiks olla, või on tegu pigem juhusliku õngitsemisega.

Ei saa välistada, et kurjategijatel on kannatanute kohta mingi algne info olemas – näiteks telefoninumber ja nimi. Kuna inimeste poole pöördutakse nimeliselt, siis ohvritel tõepoolest võibki alateadlikult usaldus kurjategija vastu tekkida – suheldes võõra inimesega telefonitsi, tekib palju suurem usaldus selle vestluskaaslase vastu, kes teab ohvrit nimepidi. Pealegi, kui inimene esitleb end panga klienditoe töötajana ja kasutab klienditoele sarnast telefoninumbrit, siis ohver eeldabki, et tegemist ongi pangatöötajaga ja ohvri nimi on klienditoe töötajale teada.

Rohkem infot: <https://www.ria.ee/et/kuberturvalisus/enne-tus-ja-nouanded/nouanded.html>

Politsei- ja Piirivalveamet

INVESTEERIMISPETTUS

Tavalised investeerimispettused võivad sisaldada tulusaid investeerimisvõimalusi nagu osakuid, võlakirju, krüptovaluutasid, haruldasi metalle, maad välismaal või alternatiivset energiat.

MILLISED ON OHU MÄRGID?

MIDA SA TEHA SAAD?

- Enne mistahes investeeringu tegemist küsi erapooletut finantsnõu.
- Keeldu investeerimisvõimalustega seotud ootamatust kõnedest.
- Kahtlusta kõiki ohutu investeerimise pakkumisi, mis garanteerivad tasuvuse ja suure kasumi.
- Ole ettevaatlik ka tuleviku pettuste osas. Kui Sa juba oled investeerinud petuskeemi, siis tõenäoliselt langed Sa ka tulevikus nende sihtmärjiks või nad müüvad Sinu andmed edasi teistele kriminaalidele.
- Teavita oma kahtlustest politseid.

PANGAANDMETE ÕNGITSUS TELEFONI TEEL

Telefoni teel andmete õngitsemine on pettus, milles kelmid üritavad ohvrit ülekaaluda, et ta avaldaks telefoni teel enda isikuandmeid, finants- või turvainfot või kannaks kelmidele üle raha.

MIDA SA TEHA SAAD?

- Ole ettevaatlik ootamatute telefonikõnedes osas.
- Võta helistaja telefoninumber ja teata neile, et Sa helistad ise tagasi.
- Nende identiteedis veendumiseks tee kindlaks organisatsiooni klienditeninduse telefoninumber ja kontakteeru nendega otse.
- Ära kasuta helistaja identiteedis veendumiseks numbrit, mille nad ise Sulle andsid (see võib olla vale või teeseldud number).
- Petised võivad leida andmeid Sinu kohta Internetist (näiteks sotsiaalmeediast). Selliste andmete valdamine ei ole kinnitus helistaja identiteedi õigsusest.
- Ära jaga oma krediit- või deebetkaardi PIN numbrit ega oma Internetipanga salasõna. Sinu pank ei küsi Sinult kunagi selliseid andmeid.
- Ära kanna nende soovil raha teisele pangakontole. Sinu pank ei küsi Sinult kunagi midagi sellist.
- Kui Sa arvad, et tegemist on võltskõnega, siis teavita sellest enda panka.

Kuidas kütta kodu ohutult?

Saabunud on kütteperiood. Selleks, et kodu saaks ohutult soojaks kõetud, tuleme meelde ohutu kütmise näpunäited.

Enne kütteperioodi algust tuleb korstnapühkijal lasta kodused küttekolded üle vaadata. Kui tarvis, tuleb need puhastada ja puuduste korral ka remontida. Tuleohutuse seaduse kohaselt peab kortermajade ja ridaelamute küttesüsteeme korra aastas puhastama kutseline korstnapühkija, kes väljastab tehut tööde kohta akti. Eramajades võib korstent pühkida ka ise, kuid kord viie aasta jooksul peab süsteemid kindlasti üle vaatama kutseline korstnapühkija.

Koduseid kütteseadmeid tasub aeg-ajalt näidata ka pottsepal, kes oskab vajadusel parandustöid teha ja ahjude, pliitide ning kaminat

ohutuse osas nõu anda. Kindlasti tasub kontrollida, kas korstnapühkijal ja pottsepal on kutsetunnistus. Kutsetunnistus tagab tema teadmised ja õigete töövõtete tundmise ning siis on ka maja- või korteriomaniikul kindlus küttesüsteemi tuleohutuse kohta.

Kütmisel tuleb kasutada ainult kuiva puitu. Niiske puit te

kitab rohkesti põlemisjääke ning põleb halvasti ega anna seetõttu ka piisavalt sooja. Oluline on meeles pidada, et kütteseadme siiber tuleb kogu kütmise ajal hoida täiesti avatud asendis, et põlemisel tekkivad mürgised gaasid, nende hulgas vingugaas, saaks korstna kaudu koldest väljuda. Samuti on oluline, et kogu kütmise ajal oleks

õhu pealevool põlemiseks piisav – vanemat tüüpi ahjude puhul, kus kolde all puudub tuharuum, peab õhuavadega koldeuks olema suletud, kuid välimine uks piisavalt avatud. Uuemate kütteseadmete puhul tasub kindlasti järgida kasutusjuhendit.

Kindlasti tuleb veenduda, et kodus oleks töökorras suitsuandur. Lisaks suitsuandurile tasub küttekoldega eluruumidesse paigaldada ka vingugaasiandur. Nii suitsu- kui ka vingugaasianduri korrasolekut tuleb testida vähemalt kord kuus, vajutades anduri testnupule.

Täpsemad juhised tuleohutuse kohta leiab <https://kodutuleohutuks.ee/>

LVL

Allikas: Päästeamet

Postkasti jõuavad kriisiolukorras käitumise juhised

Paari kuu jooksul jõuavad kõikide Eesti elanike postkastidesse juhised, kuidas võimalikes kriisiolukordades edukalt hakkama saada.

Kriisi puhul tuleb arvestada sellega, et korraga on abivajajaid palju ja seetõttu jõuab abi hädasolijateni tavapärasest kauem. Seepärast ongi oluline, et iga leibkond oleks tavapärasest erinevas olukorras võimeline mõnda aega ka iseseisvalt toime tulema.

Käitumisjuhiste avaldamine just nüüd ei ole märk sellest, et Päästeametil oleks infot mingist võimalikust kriisist, mis võiks lähiajal puhkeda.

Küll aga on viimased aastad näidanud, et kriisid tabavad ka Eestit – mullu oktoobris jättis ulatuslik torm Kagu-Eestis elektrita 60 000 majapidamist ning muutis inimeste igapäevaelu tundmatuseni. 2019. aasta jaanuaris tabas ulatuslik elektrikatkestus Saaremaad. 15 aastat tagasi ujutas jaanuaritorm üle kogu Eesti läänerranniku ja saared.

„Kriise ei tasu karta, kuid nendeks tuleb valmis olla. Tark inime valmistub koos perega – ta mõtleb läbi, kuidas tavapärasest erinevas olukorras toime tulla, hoolitseb selle eest, et kodus

oleksid piisavad toidu-, joogi- ravimi- ja esmatarbekaupade varud ning mõtleb läbi ka selle, kuidas aidata eakaid lähedasi. Samuti tasub valmistumisel teha koostööd naabritega. Kodusesse jõudev trükkis jagabki nõuandeid sellest, kuidas inimesed peaksid kriisideks valmistuma ning teeb ülevaate, missugused kriisid võivad meie igapäevaelu muuta,“ selgitab Päästeameti ennetustöö osakonna juhataja Viktor Saaremets.

„Kriiside puhul on suurim probleem see, et katkeda võivad erinevad elutähtsad teenused, aga ka mugavusteenused – meil ei pruugi

olla elektrit või internetiühendust, meil võib olla ülejutus või mingil põhjusel ei ole näiteks teed enam läbitavad. See omakorda toob vajaduse toidu- ja veevarude ning informatsiooni järele,“ lisas Saaremets.

Kriisiolukorras käitumise juhised jõuavad 532 000 leibkonnale postkasti järgmise paari kuu jooksul. Juhised on kolmes keeles – eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks trükisele saab vajalikku informatsiooni ka mobiilirakendusest „Ole valmis!“ ning kodulehelt olevalmis.ee.

Postiteenused tulevad maal ka koju kätte

Selleks, et postiteenuste kättesaadavust veel paremini tagada, toob Eesti Post postiteenused personaalse postiteenuse raames ka koju. Piirkondades, kus postiasutus asub kaugemal kui 5km või kus kohalik postiasutus on ajutiselt suletud, on selline personaalne postiteenus kliendi jaoks tasuta, maksta tuleb vaid tellitud teenuse eest (näiteks postmargi ost või kirja ja paki saatmine).

Personaalse postiteenuse puhul osutatakse klientidele postiteenuseid kirjakandja vahendusel. Kirjakandja saab kliendi juures müüa postmarke, vormistada ajalehtede-ajakirjade tellimuse või panna kliendi eest kirjad ja pakid teele. Samuti saavad kirjakandja vahendusel kliendid tasuta oma arveid või võtta vastu pakke ja kirju.

Teenuse saamiseks tuleb Omniva kodulehel täita ankeet või helistada klienditeenindusse numbril 661 6616. Tellimuse vormistamisel tuleb märkida, mida soovitakse kirjakandja abil teha, mis kuupäeval, kellaajal ning mis aadressil. Seejärel võtab klienditeenindaja ühendust ja lepib kokku teeninda-

mise aja.

Kirjakandja kojutellimine on tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuste ja neile kehtestatud teenustasude eest. Loomulikult kehtivad täpselt samad hinnad kui postiasutustes. Kirjakandja tuleb tellimust täitma üldjuhul juba järgmisel tööpäeval, aga mitte rohkem kui 3 tööpäeva jooksul. Kirjakandja tuleb koju või tööle tööpäeviti kell 8:00-16:00. Personaalne postiteenus on suunatud maapiirkondades postiasutusest kaugemal elavatele inimestele ning eriti mugav neile, kel ea, tervise või transpordi puudumise tõttu postiasutusse minek raskendatud. Kirjakandja toob postiteenuse koju kätte!

SUUR VALIK POSTMARKE OTSE POSTKASTI

Ka markide ostmiseks on kliendi jaoks postiasutuste kõrval olemas mugavam lahendus. Selleks ei pea kodust lahkumagi – postmarke saab osta otse e-poest ja lasta tuua need otse oma postkasti. E-poest leiab suurima postmarkide valiku ning markide postkasti tellimine maksab 0,90 €, marke pakiauto-

maati tellides on teenustasu 2,46€. Lisaks postmarkidele on e-poest võimalik soetada ka kirjasaatmiseks vajalikke ümbrikuid, postkaarte ja muud postikaupa.

KIRJAKASTID LEIAD NÜÜD KAARDILT

Kui postmargid ja ümbrikud käes, siis on kirja teelepanemiseks mitu võimalust. Kirja saab postitada kirjakasti kaudu, üle anda postiasutuses või samamoodi kodus kirjakandja vahendusel. Alates selle aasta suvest on kõik kirjakastid ja tühjendusajad märgitud ka kaardile. Kokku on neid Eestis ligi poolteist tuhat. Kaardirakendus võimaldab kliendil erinevate linnukeste märkimisel vaadata, kas ainult pakiautomaatide, kirjakastide, postkontorite ja postipunktide või kõigi ligipääsupunktide asukohti korraga. Kirjakastid on oranži värvi ja leitavad kõigis populaarseimates kogunemiskohtades Eestis. Kirjakasti kaudu saab postitada lihtkirju nii Eestisse kui ka mujale maailma.

Alates 15. oktoobrist muutusid kõikide kirjakastide tühjendamisa-

jad kliendi jaoks lihtsamaks ja loogilisemaks. Kõikides linnades tühjendatakse kirjakaste edaspidi esmaspäevast reedeni kell 9:00 ja väljaspool linnasid esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 8:00. Nii teavad kliendid paremini arvestada kirjakasti tühjendusajaga ilma, et tuleks iga erineva kirjakasti puhul tühjendusaega üle kontrollida. Erandiks tühjendusaegade puhul on väikesaared, sest nende tühjendamisel sõltub postikanne praami liiklusest.

Kirja postitades tuleb kliendil jälgida ka kirjakasti tühjendamise aega, sest kiri on üle antud alles siis, kui toimub kirjakasti tühjendamine. Seega, kui kiri pannakse kirjakasti näiteks õhtul pärast kirjakasti tühjendamist, siis läheb kiri teele järgmise tühjendamise ajal. Kirjakastide tühjendamise ajad on märgitud kirjakastidele, lisaks on need leitavad ka veebikaardilt.

Lisainfo: Mattias Kaiv | Meediasuhete juht, tel: +372 5332 5352, mattias.kaiv@omniva.ee, omniva.ee

musse võib saada lisaks ka muuseumi- või saunakeskuse pääsme, mitmed pakkumised kehtivad kahele, ja muud toredat, nii et tasub tähelepanelikult pakkumisi uurida.“

Tutvu Maitseseikluse pakkumistega lähemalt veebilehel www.idaviru.ee/maitseseiklus. Sooduspakkumisi saab osta ka GO Traveli kaudu. Palume lauda!

Lisainfo: Maria Plees, Media Station OÜ maria@mediastation.ee, e-post maria@mediastation.ee, tel +372 5660 6236.

Õnnitleme aukodanikku!
77. sünnipäev
Liivia Lipp 25.11

Õnnitleme eakaid juubilare ja sünnipäevalapsi!

99. sünnipäev
Maria Jeronen 21.11

94. sünnipäev
Mahta Raie 11.11
Ülo Tuvikene 30.11

93. sünnipäev
Johannes Kuusmik 03.11
Elsa Voolpriit 09.11
Vladimir Kend 15.11
Niina Brelova 27.11

92. sünnipäev
Anna Sorokina 04.11
Maria Petrova 29.11

91. sünnipäev
Eila-Sivia Jakovleva 02.11
Jevgenia Lumi 03.11
Hilse Veski 07.11
Leida Rausi 20.11
Tatiana Zakharova 22.11

90. juubel
Vera Andreeva 01.11
Feliks Vaino 25.11
Felix-Raimond Kalmiste 26.11

85. juubel
Agnes Lillepea 01.11
Olga Põld 08.11
Elle Vospert 16.11
Tamara Vassiljeva 23.11

80. juubel
Tamara Jõesalu 02.11
Maie Plöks 04.11
Maria Maškova 05.11
Ants Trumm 06.11
Esti Kriisa 08.11
Rozalia Leuna 17.11
Ellen Nekrassova 27.11
Evert Haltsonen 30.11

75. juubel
Maria Kurlykova 01.11
Nina Kaybinen 01.11
Eduard Kuusniit 16.11
Liudmyla Borovkova 17.11
Lea Seeba 21.11
Valentina Salinina 22.11

Lüganuse valla kodanikel, kelle läheneb juubel (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta) ja kes ei soovi avalikku õnnitlemist, tuleb sellest teatada hiljemalt sünnipäevakuu alguses valavalitsuse avalike suhete spetsialisti telefonil 332 5840 või e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

Käib Ida-Viru toidukuu ehk Maitseseiklus!

Ida-Virumaa on end positsioneerinud seiklusmaana, mille looduskauni pealispinna all peitub palju, mida avastada, kogeda, maitsta. Sedapuhku eelkõige viimast, sest 9. novembrist alustas Ida-Virumaa toidukuu ehk teisisõnu – Ida-Virumaa ootab kõiki osa saama Maitseseiklusest 30. novembrini! Kampania idee on koondada erinevad Ida-Virumaa turismiklastri restoranid külaliste jaoks nn ühe laua taha. Lisaks nädalavahetuseks puhkama tulnutele on Maitseseiklus ka kohalikele hea võimalus oma kodukoha kohvikute ja restoranide valikuga lähemalt

tutvust teha ning saada vaheldust ise kodus toidu valmistamisele. Sarnaselt restoranide nädala kontseptsioonile saab Ida-Virumaa toidukuu raames terve novembri vältel nautida mitmeid hõrgutisi ja väikese vimkaga erimenüüsid vaid 15 või 25 euro eest.

Maitseseikluse raames ühendasid jõud 12 erinevat Ida-Virumaa restorani ja kohvikut:

- * Saka mõisa a la carte restoran
- * Restoran Rosen (Mäetaguse Mõisa Hotell & Spa)
- * Eesti Kaevandusmuuseumi kohvik
- * Valaste Puhkeküla kohvik

- * The Irish Embassy Pub Narva
- * Kohvik Muna
- * Gruusia trahter Mimino
- * Restoran Mio Mare (Toila Spa)
- * Restoran Rondeel (Narva linnus)
- * Restoran Meloodia (Meresuu Spa & Hotel)
- * Merepargi Apart Hotel & café
- * Restoran M. Chagall (Narva hotell)

Ida-Viru turismiklastri turundusjuht Meelis Kuusk: „Ida-Viru toidukuu ehk Maitseseiklus kestab pikemalt kui mujal Eestis – pea terve kuu vältel. Lisaks maitsela-

Väljaandja
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuistee 20,
Kiviõli linn,
Lüganuse vald

Toimetaja
Viivian Päll
Tel 512 4398
viivian.pall@lyganuse.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Ajalehte saab lugeda www.lyganuse.ee

LÜHIDALT

Kasutult seisvad autoromud
saab lasta tasuta ära viia

Käes on tänavune romukampaania. 18. novembrist kuni 2. detsembrini viivad Eesti Autolammutuste Liit, Kuusakoski AS ja BLRT Refonda autoromud üle Eesti tasuta ära. Lisainfot saab BLRT Refonda 1817, Eesti Autolammutuste Liidu telefonilt 5787 7233 või Kuusakoski tasuta lühinumbrilt 13660.

KIRKUKALENDER

EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus

6. detsember, kell 9.30 Kiviõli kirik

Advendiaja 2. pühapäeva missa

6. detsember, kell 11.00 Lüganuse kirik

Advendiaja 2. pühapäeva missa

13. detsember, kell 11.00 Lüganuse kirik

Advendiaja 3. pühapäeva missa

20. detsember, kell 09.30 Kiviõli kirik

Advendiaja 4. pühapäeva missa

20. detsember, kell 11.00 Lüganuse kirik

Advendiaja 4. pühapäeva missa.

24. detsember, kell 16.00, Lüganuse kirik

Püha Jõuluõhtu jumalateenistus.

Jutlustab diakon Ulvar Kullerkupp

25. detsember, kell 11.00 Lüganuse kirik. Jõulupidu pastoraa-dis.

1. jõulupüha missa.

Koguduse jõulupidu.

27. detsember, kell 11.00 Lüganuse kirik

Johannesepeeva kontsert-jumalateenistus.

Esineb Marek Sadam.

31. detsember, kell 17.00, Lüganuse kirik

Vana-aasta ärasaatmise missa

KULTUURIKALENDER

6. detsember, kell 16.00 Püssi Kultuurimaja
Lüganuse Segakoori II advendikontsert

13. detsember, kell 10.00 Püssi Kultuurimaja
Jõululaat

13. detsember, kell 13.00 00 Kiviõli Rahvamaja
Kiviõli Rahvamaja vokaalinstrumentaal ansambli III advendiaja kontsert

16. detsember, kell 19.00 Sonda Rahvamaja
Mälumängusarja „7“ III mäng

20. detsember, kell 14.00 Sonda Rahvamaja
Viljandi laste- ja noorteteater REKY laste etendus „Nuusikhiirte Jõulud“

27. detsember, kell 11.00 Lüganuse Ristija Johannese kirik
Jõulukontsert – Marek Sadam

30. detsember, kell 19.00 Sonda Rahvamaja
Kontsert - Klassikatähed „Scaramouche“ Esinevad: Mirjam Alango (klarnet), Karl Tipp (saksofon), Tähe-Lee Liiv (klaver)

Kultuurikalendris on võimalikud muudatused, palun jälgige reklaami. Täpsem info valla kodulehel www.lyganuse.ee/kalender.

♥♥ Viljandi Laste - ja Noorteteater REKY ♥♥
38. hooaeg

NUUSIKHIIRTE
JÕULUD

20. detsember 2020 kell 14.00

Sonda Rahvamajas

Etendus on tasuta!

Ole terve ja kanna maski kuna hoolid teistest!

SONDA
MÄLUMÄNGUSARI "7"
V HOOAJA
III MÄNG

SONDA RAHVAMAJAS
16. DETSEMBER 2020
KELL 19.00

OSALEMISTINGIMUSED:

→ KUNI NELJALIIKMELINE

VÕISTKOND

→ VANUSEPIIRANG PUUDUB

25 KÜSIMUST TEEMADEL MUUSIKA,
KUNST, KIRJANDUS, AJALUGU,
LOODUSTEADUSED, SPORT, RIIGID JA
POLIITIKA, KODUKANT, VARIA

TÄPSEM INFO
REGLEMENT karmen.korts@lyganuse.ee
www.lyganuse.ee 58188731

II ADVENDI KONTSERT

06. detsember 2020

kell 16.00

PÜSSI KULTUURIMAJAS

LÜGANUSE SEGAKOOR
DIRIGENT KEIO SOOMELT
JA KÜLALISESINEJA

INFO: 53345137 Virje

27. detsembril
kell 11.00
Lüganuse Ristija Johannese kirikus

Jõulukontsert

Marek
Sadam

Tõnu
Laikre

Kontsert on tasuta
Meeldivate kohtumisteni!

JÕULULAAT

Püssi kultuurimajas
13. detsember 2020
kell 10.00–14.00

Laadal müümiseks vajalik
eelregistreerimine,
kuni 07. detsember

INFO: SÜNDMUSE
TOIMUMISE KOHTA
53345137 VIRJE

KIVIÕLI
RAHVAMAJAS

13. DETSEMBRIL
KELL 13.00

III ADVENDI
KONTSERT

Esineb Kiviõli Rahvamaja
vokaalinstrumentaalansambel

Kontsert
tasuta

